

Як оцінити інформацію про вакцинацію в інтернеті?

Ви здивовані обсягом інформації з імунізації, які представлені в Інтернеті? Вас турбують чутки про існування взаємозв'язку між вакцинацією і такими захворюваннями, як цукровий діабет і аутизм? Нижче Ви знайдете кілька порад, які допоможуть зорієнтуватися в потоці представленої інформації і підкажуть, як визначити її достовірність.

Як я можу переконатися в тому, що інформація про вакцину, яку я знайшов в Інтернеті, є достовірною?

Інтернет може бути цінним джерелом при пошуку інформації про здоров'я. Проте якість інформації про здоров'я, яка представлена в Інтернеті, надзвичайно різна і важко піддається оцінці. Загальні пошукові системи всього лише знаходять теми та перелік веб-сайтів, які включають як хороші сайти, так і недостовірну інформацію.

Слід пам'ятати, що медичні дані змінюються дуже швидко. Звідси випливає, що правильним рішенням буде звертатися до більш, ніж одного джерела інформації. Ось кілька пропозицій для початку:

По-перше, необхідно починати з відомого Вам джерела, який надає надійну інформацію і який може дати посилання на інші джерела інформації, що заслуговують довіри. Наприклад,

Коли Ви заходите на сайт, зверніть увагу на такі характеристики:

* На хорошому веб-сайті, присвяченому охороні здоров'я, має бути зазначено, хто несе відповідальність за сайт. Також має бути зазначено, як можна зв'язатися з особою, відповідальною за надання інформації або веб-майстром.

* Інформація не повинна бути спотворена на користь спонсора веб-сайту або джерела фінансування. Інформація про здоров'я повинна бути точною і об'єктивною.

Далі задайте наступні питання:

* Чи переглядали медичну інформацію фахівці перед тим, як її розмістили на веб-сайті? Чи є у них наукові ступені? Слід пам'ятати, наявність наукового

ступеня важко оцінити (перевірити) в Інтернеті, і фахівці в одній області можуть бути некомпетентні в іншій області. Важливо звернути увагу на спонсорські організації, які дають дозвіл на зазначення своєї назви і демонстрацію престижу в даній сфері медичних знань. Наприклад, слід зазначити організації, які дозволяють розміщувати свої назви і логотипи на цьому веб-сайті.

* Чи відображає інформація дату останнього перегляду і чи вона періодично оновлюється?

* Що є науковим обґрунтуванням для тверджень, що приводяться? Має бути зазначене оригінальне джерело фактів та цифр, що приводяться. Наприклад, веб-сайт повинен містити посилання на медичні статті або інші джерела інформації. Вам необхідно вміти відрізнити факти від думок. Також фактами можна довіряти в більшому ступені, якщо вони отримані з опублікованого наукового дослідження за участю людей, а не з неопублікованих доповідей, одиничних звітів або досліджень на тваринах. Однак необхідно враховувати, що багато сайтів, на яких представлено негативне ставлення до вакцинації, не суперечать закону і містять статті Центрів контролю та профілактики захворювань (CDC) та інші надійні джерела, але можуть невірно цитувати або цитувати твердження, не враховуючи контекст. На веб-сайтах можуть бути неточно наведені літературні джерела.

* Чи розміщені на веб-сайті описи (історії окремих випадків) про серйозні побічні ефекти замість наукового обґрунтування? Якщо це так, то ймовірно, що джерело інформації не заслуговує довіри.

На наступному етапі запитайте про мету веб-сайту. Метою має бути надання достовірної та об'єктивної інформації по темі. Якщо метою є реклама продукту сфери охорони здоров'я, слід скептично ставитися до представленої інформації. Якщо в багатьох матеріалах, представлених на веб-сайті, зроблено акцент на окремих історіях дітей, що «начебто» стали жертвами вакцинації, це може виявитися сайт, на якому представлено негативне ставлення до вакцинації.

І, нарешті, слід проконсультуватися з лікарем з приводу інформації, яку Ви знайшли на веб-сайті.

Інформація про здоров'я, взята з веб-сайту, повинна швидше доповнювати, ніж замінювати інформацію або поради, які дає ваш лікар.

Чи здійснюється якість контролювання або стандартизація інформації, представленої в Інтернеті?

ВООЗ встановила стандарти для веб-сайтів, які надають інформацію про безпеку вакцин. У них представлено перелік веб-сайтів, які відповідають висунутим вимогам.

А що стосується інформації, представленої в Інтернеті?

Як дізнатися чи є інформація, яку Ви знайшли в Інтернеті або інших джерелах, достовірної? Сьогоднішні можливості засобів масової інформації та Інтернету представляють собою чудовий інструмент для того, щоб швидко зробити інформацію широкодоступною, але при цьому також легко поширюються і дані, в яких не перевіряється наукову достовірність.

ДЕСЯТЬ ПОРАД ДЛЯ ОЦІНКИ ДАНИХ ПО ІМУНІЗАЦІЇ, ПРЕДСТАВЛЕНИХ В ІНТЕРНЕТІ

1. Повинна бути чітко зазначена приналежність сайту.

Чи знаходиться на видному місці назва організації або ім'я приватної особи, який розміщує інформацію? Знайдіть виділений особливим шрифтом текст, у якому приведене більше інформації про творця сайту. У деяких програмах дані про приналежність можна знайти, якщо «Вид», а потім «Джерело документа» або «Інформація про документ».

2. Надана інформація повинна базуватися на ґрунтовному науковому дослідженні.

Вчені отримують достовірні дані шляхом багаторазових перевірок отриманих результатів для того, щоб переконатися в тому, що їх роздуми і вибрані методи є правильними, що не зазнали впливу припущень і не спотворені в силу певних обставин. Дослідження за участю сотень людей є більш вагомими, ніж описи одиничного випадку. У більш достовірних дослідженнях порівнюються результати, отриманих в одній групі людей або випадків з результатами, отриманими в іншій групі (контрольні групи). Відмінною характеристикою ґрунтового наукового дослідження є те, що його результати підтверджені групами або установами, що спеціалізуються на науковій діяльності, такими як професійні асоціації або університети.

3. На сайті повинна бути проведена ретельна оцінка доказів і має визнаватися наявність обмежень у представленій роботі.

Подумайте: На що вказує вагомість доказів? Якщо до висновку № 1 прийшли в трьох дослідженнях, а висновок № 2 зробили на підставі 30 досліджень, в якому з них більша ймовірність достовірних даних? З підозрою ставтеся до людей, які стверджують, що їм, і тільки їм вдалося відкрити «приховану правду». Для наукового підходу необхідно час, і часто буває так, що відповіді надходять повільно або не надходять зовсім. Багато прикростей може виникнути, якщо отримані відповіді будуть негативно впливати на наше здоров'я і добробут, здоров'я і добробут наших дітей. Ґрунтовні дослідження, між іншим, не бояться звертатися як до слабких, так і сильних сторін отриманих результатів, визнати, що результати є непереконливими або оголосити про те, що потрібне додаткове дослідження перед тим, як прийти до яких-небудь висновків. На значимому з наукової точки зору сайті будуть відображені такі обставини.

4. Стережіться «низькосортних наукових даних» і припущень щодо «конспіративної діяльності».

Відмінними ознаками низькосортних наукових даних є поспішні, часто сенсаційні заяви про те, що інші вчені не виявили, не переглянули або не перевірили. Увага засобів масової інформації ще не означає, що твердження є достовірним. Теорії «конспіративної діяльності» часто пропонують швидке і захоплююче рішення складного питання. Подумайте: Якщо я розберу на частини «доказ», чи будуть вони підходити один одному знову?

5. Приватні особи або група, які надають інформацію, повинні бути кваліфікованими, щоб мати справу з предметом вивчення.

Остерігайтеся інформації, яка представленої «знаменитими вченими» або «прославленими у всьому світі вченими» без вказівки імені. Дослідник, який проробив гарну, солідну роботу, наполягатиме на тому, щоб його або її ім'я було зазначено в роботі, навіть якщо вона є неоднозначною. Хто стоїть за інформацією? Яку освіту вони отримали, і чи відноситься отримана освіта до питань галузі охорони здоров'я? Які ще їх наукові роботи були опубліковані і в яких виданнях?

6. Аргументи повинні бути засновані на фактах, а не на припущенні.

Остерігайтеся сайтів, на яких факти зливаються в одне ціле з необґрунтованими припущеннями, не вдаючись у розмежування між цими двома поняттями. Так само, як і у випадку з ненадійними науковими даними, висунуті в результаті «теорії» можуть бути сенсаційними, але мало значущими з наукової точки зору.

7. Мотиви сайту повинні бути чітко зазначені.

Чи є сайт способом продажу або просування товару? Немає нічого поганого у продажу книг або музичних записів, або в залученні Вас в бізнес, але мотиви повинні бути чіткими.

8. Надана інформація повинна мати сенс.

Це занадто добре, щоб бути правдою? («Втирайте арахісове масло в коліна, і Ви ніколи не захворієте на рак!») Або занадто страшною, щоб бути правдою? («Мільйони помирають після введення вакцин!»). У такому випадку, це, цілком ймовірно, неправда.

9. Однією з ознак того, що Інтернет сайт є значущим з наукової точки зору, є наявність посилань на визнані публікації, рецензовані людьми того ж кола, що й автор.

10. Вам потрібно мати можливість отримати додаткову інформацію у разі потреби.

Чи надано електронну або поштову адресу для отримання подальшої інформації? Чи надано список літератури або джерел? Чи можливо отримати доступ до матеріалів в громадській бібліотеці або ж список є джерелом доходу власника сайту?